

Република Србија
КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ

Народних хероја 4, 11070 Београд
тел: +381 11 311 72 72, факс: +381 11 312 95 85, e-mail: kirs@kirs.gov.rs

Број: 019-2505/2
Београд, 10 JUL 2020

10 JUL 2020	
42	2 191 13229

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Зоран Пашалић, Заштитник грађана

11000 Београд
Ул. Делиградска 16

Веза: допис 422-191/20 дел. бр. 20877

Предмет: Одговор на препоруке о предузетим мерама у ЦА Боговађа

Поводом препорука које су упућене Комесаријату за избеглице и миграције у допису где нас обавештавате да је Заштитник грађана утврдио да су Центар за азил Боговађа и Међуопштински центар за социјални рад за општине Љиг, Лајковац и Мионица учинили пропусте у раду због тога што нису предузели одговарајуће мере поводом сазнања о физичком насиљу радника обезбеђења над малолетним мигрантима без пратње под старатељством Међуопштинског центра за социјални рад за општине Љиг, Лајковац и Мионица, који су били смештени у Центру за азил Боговађа, нити су о тим сазнањима обавестили полицију и/или надлежно тужилаштво обавештавамо вас следеће:

Препорука бр.1

Потребно да Центар за азил Боговађа и Међуопштински центар за социјални рад за општине Љиг, Лајковац и Мионица одмах обавесте Министарство унутрашњих послова о свим чињеницама и околностима које су им познате, а које се односе на физичко злостављање малолетних миграната без пратње од стране радника обезбеђења Центра за азил Боговађа у ноћи између 10/11.05.2020. године.

Комесаријат за избеглице и миграције је дана 10.07.2020. године, послао информацију/обавештење територијално надлежној ПС Лајковац о сазнању о физичком насиљу радника обезбеђења над малолетним мигрантима без пратње. Допис достављамо у прилогу.

У вези са овим догађајем службеници МУП-а су још 05.06.2020 године узели изјаве од запослених у Комесаријату, односно запослених у ЦА Боговађа, а случај је прослеђен ОЈТ У6.

Препорука бр. 2

Потребно је да Центар за азил Боговађа и Међуопштински центар за социјални рад за општине Љиг, Лајковац и Мионица, убудуће, одмах по сазнању за постојање насиља над малолетним мигрантима без пратње, о томе обавесте надлежне органе - полицију или надлежно тужилаштво.

Запослени у Комесаријату који су радно ангажовани у центрима се континуирано обучавају у сарадњи са релевантним међународним и невладиним организацијама из области заштите, рада и поступања са рањивим категоријама миграната, идентификовања потенцијалних жртава трговине људима, родно заснованог насиља и слично, а у циљу пружања адекватне подршке мигрантима и превенције различитих видова насиља.

У будућности ћемо се водити овим примером и стеченим искуством како бисмо обезбедили да запослени у Комесаријату одмах по сазнању за постојање насиља над малолетним мигрантима и осталим угроженим категоријама обавесте све надлежне органе.

Иако се примењује интерна контрола спровођења мера према процедурама, у односу на препоруку, Комесаријат за избеглице и миграције је појачао интерни надзор у ЦА Боговађа, као и у осталим центрима у циљу спречавања дешавања оваквих догађаја и правовремено укључивање надлежних институција

Такође напомињемо, да је до сада постојао значајан број ситуација насиља у породици или над малолетницима у самој мигранској популацији коју су запослени Комесаријата у свим центрима благовремено препознавали и пријављивали надлежним органима.

Препорука бр.3

Потребно је да Центар за азил Боговађа онемогући непосредан контакт између малолетних миграната без пратње који су пријавили да су физички злостављани и припадника обезбеђења који су пријављени због злостављања, све до окончања започетих поступака за утврђивање њихове одговорности.

Након сазнања о инциденту 12.05.2020. године, обавештен је и Црвени крст Београда, који сходно Уговору о техничко пословној сарадњи обезбеђује услуге обезбеђења објекта преко привредног друштва „Декаполит“ доо Ваљево. Оба радника из обезбеђења која се виде на снимцима су удаљена са радног места и радни однос им је прекинут. Такође, поменутих лица из обезбеђења није дозвољен приступ ЦА Боговађа, нити контакт са малолетним лицима без пратње у центру.

Препорука бр.4

Потребно је да Комесаријат за избеглице и миграције изврши надзор над радом ЦА Боговађа како би утврдио – све пропусте у раду Центра за азил Боговађа који су начињени након сазнања о насиљу над малолетним лицима без пратње, разлоге због којих је дошло до пропуста у раду и постојање евенталне одговорности управника и запослених у Центру за утврђене пропусте.

Напомињемо да је Комесаријат за избеглице и миграције надлежан за смештај и збрињавање миграната и тражилаца азила у прихватним центрима и центрима за азил. У складу са својим надлежностима, Комесаријат је утврдио чињенично стање наведеног догађаја.

Одмах по сазнању да постоји сумња да се десио случај насиља над малолетним лицима без пратње запослени у ЦА Боговађа су покренули механизам заштите. Укључен је Центар за социјални рад и позван старатељ малолетних лица смештених у ЦА Боговађа. Обавештен је Црвени крст Београда који је и ангажовао припаднике обезбеђења за које нам

је тада речено да су починили насиље над малолетним лицима и да се виде на снимцима у које тада нисмо имали увид.

Обављен је и телефонски разговор са _____ секретаром Црвеног крста Београд, како би се договорило око предузимања неопходних мера.

Малолетна лица су упућена на лекарски преглед али су га одбила што може потврдити и медицинска сестра из ЦА Боговађа, те су на њега пристала тек 15.05.2020. године.

На основу Наредбе Министра здравља о ограничењу кретања на прилазима отвореном простору и објектима прихватних центара за мигранте и центара за азил, донете 6 маја 2020. године припадници МУП-а су од 08.05.2020 до 14.05.2020 године били присути 24 сата дневно у центру за смештај тражилаца азила у Боговађи. Самом чињеницом да је полиција била присутна те ноћи у центру и већ интервенисала јер су припадници обезбеђења пријавили ремећење кућног реда од стране малолетних лица са снимка, имали смо очекивања да је случај пријављен и да ће припадници полиције извести своје надређене о свим догађајима у центру, те стога ми то нисмо учинили.

Напомињемо да лицима која обављају послове обезбеђења у ЦА Боговађа није дозвољено да носе пластичне палице као ни да кажњавају малолетна лица без пратње ни на било који начин.

Током надзора утврђено је да постоји јасно истакнут механизам притуживања на рад службеника Комесаријата и сарадника у Центру који омогућава достављање анонимних притужби и пријављивање неправилности у раду са мигрантима, а према члану 17. Правилника о кућном реду у центру за азил и другом објекту за смештај тражилаца азила. Поред већ истакнутих сандучића за пријем жалби и емаил адресе на огласним таблама, на видљивим местима је истакнут и број Заштитника грађана на који корисници и друга лица могу пријавити неправилности у раду.

Након извршеног надзора Центру су дате препоруке за поступање:

1. организовање чешћих координационих састанака ради унапређења размене информација и координације
2. након сазнања, а без одлагања, организовање координационог састанака за сваки појединачни случај, а у које се укључују сви надлежни актери који су наведени у стандардним оперативним процедурама.
3. поред редовних састанака са представницима миграната на којима они могу да изнесу своје проблеме и предлоге успоставити механизам свакодневног укључивања корисника у рад центра како би се одржало поверење између корисника и запослених лица
4. обавезно придржавање процедура за поступање од стране свих радно ангажованих лица
5. дугорочно обезбедити спречавање нових насилних инцидента контролом рада и едукације радно ангажованих лица
6. информисати сва запослена лица, а посебно лица која врше услуге обезбеђивања објекта, о њиховим надлежностима и овлашћењима, као и са њиховим ограничењима и могућим прекорачењима у пракси.

Препорука бр. 8

Потребно што пре поново обезбедити присуство преводилаца за персијски у Центрима за азил и прихватним центрима.

Током пандемије вирусом КОВИД-19 и ванредног стања, организације које пружају услуге превозиња обуставиле су своје активности у већини центара. Услуге превозиња, психолошке подршке, правног саветовања и приступа другим услугама обављане су у највећој мери путем телефона или интернета. Редовни доласци преводиоца у ЦА Боговађа успостављени су поново након укидања ванредног стања, а након спорног догађаја.

Преводиоци за персијски и арапски језик су присутни у Центру за азил Боговађа сваки радни дан 8 сати, док се преводиоци за друге језике обезбеђују по потреби. Превозиње се додатно може омогућити преко телефона у било које доба дана или ноћи.

Свесни смо да је присуство преводилаца у центрима неопходно, поготово када су у питању малолетна лица без пратње, а у циљу обезбеђивања адекватне заштите. Ипак, морамо истаћи да је број преводилаца за персијски језик у Србији недовољан да би се обезбедило њихово присуство у свим центрима, као и да њихово присуство зависи од расположивости преводилаца и организација у којима су запослени. Захваљујући доброј сарадњи са појединим организацијама можемо прераспоредити присуство преводилаца у случајевима где се за њима хитна јави потреба, као што смо организовали у случају ЦА Боговађа након наведеног инцидента, те су присутни сваког радног дана.

Препорука бр.9

Потребно је да Комесаријат изради одговарајуће смернице о начину поступања руководиоца центра у случајевима сумње на насиље и злостављање малолетних миграната без пратње.

У свим центрима за смештај миграната, примењују се Стандардне оперативне процедуре за заштиту деце избеглице/миграната које је усвојило Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Комесаријат за избеглице и миграције је у сарадњи са УНИЦЕФ-ом у априлу 2020. године израдио смернице „Преглед мера за очување добробити корисника са фокусом на спречавање експлоатације и злоупотребе“. Новонасталу ситуацију и искуство искористићемо да наведене смернице допунимо, како бисмо што ефикасније и одговорније одговорили на будуће ситуације у циљу унапређења рада Комесаријата за избеглице и миграције као и центара у нашем саставу.

Представљање израђених смерница пратиће низ консултативних радионица и обука на којима ће се радно ангажованим лицима у центрима за азил и прихватним центрима указати на конкретне ситуације са којима се могу сусрести и процедурама за поступање, како би се ситуације решиле у складу са протоколима и законима. У сарадњи са организацијом УНИЦЕФ, обука прве групе запослених у Комесаријату за избеглице и миграције, организована је 16. јуна 2020 године. Прва наредна обука предвиђена је управо за радно ангажоване у ЦА Боговађа.

Пратећи европске стандарде, припремамо и приручник који ће наши службеници користити у даљем раду, а који додатно објашњава услове смештаја и правила за поступање у раду са малолетним лицима без пратење. Наведени приручник Европске канцеларије за подршку азили (ЕАСО): „Смернице о условима за пријем деце без пратње“, је преведен на српски језик и у завршној је фази издавања.

Комесаријат је обезбедио у свим центрима и програм за електронску евиденцију корисника који обухвата и извештавање о ванредним ситуацијама, што ће олакшати и

убрзати систем пријављивања инцидената, правовременог одговора али и контроле рада центара и запослених.

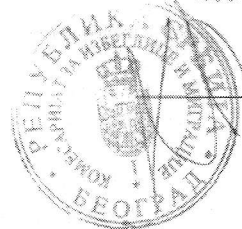
Захваљујемо се на препорукама које ћемо свакако усвојити трудећи се да наш даљи рад учинимо што квалитетнијим поготово када су у питању угрожене категорије попут малолетних лица без пратње.

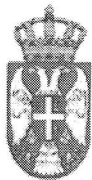
Иако су радници обезбеђења са снимка изјавили да су били нападнути од стране миграната и да су се том приликом бранили, Комесаријат још једном осуђује овакво понашање припадника обезбеђења, и наглашава да ће наставити да правовремено реагује и континуирано предузима мере превенције за очување добробити корисника, у сарадњи са домаћим институцијама и међународним организацијама.

Прилог:

1. Допис ка ПЦ Лајковац
2. „Преглед мера за очување добробити корисника са фокусом на спречавање експлоатације и злоупотребе“.
3. ЕАСО: „Смернице о условима за пријем деце без пратње“, линк за преузимање приручника на енглеском језику:
<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/Guidance-on%20reception-%20conditions-%20for-unaccompanied-children.pdf>

в.д. КОМЕСАР

Република Србија

10 JUL 2020

КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ

Народних хероја 4, 11070 Београд

тел: +381 11 311 72 72, факс: +381 11 312 95 85, e-mail: kirs@kirs.gov.rs

Број: 019-2505 / 1
Београд, 10 JUL 2020

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ПОЛИЦИЈСКА СТАНИЦА ЛАЈКОВАЦ

Душана Трифуновића бр.3
14224 ЛАЈКОВАЦ

Предмет: Информација

Поштовани,

Обавештавамо вас да имамо посредно сазнање да су радници обезбеђења ангажовани од стране фирме „Декаполит“ која обавља услуге обезбеђивања у Центру за азил у Боговађи извршили физичко насиље над малолетним мигрантима у ноћи између 10/11.2020. године.

Наиме, три малолетна лица без пратње смештена у соби број 20, су се обратила Групи за децу и младе „Индиго“ са информацијом да „припадници обезбеђења ноћу улазе у њихову собу и „вичу на њих, туку их уз коришћење палица, као и рукама“. Организацији Индиго су доставили снимке и фотографије насиља и повреда. Притужба је достављена Зштитнику грађана који је надлежним органима који су ангажовани у Центру за азил у Боговађи доставио препоруке за поступање.

У складу са датим препорукама Комесаријат за избеглице и миграције Вам доставља ову информацију на даље поступање.

С поштовањем,

В.Д. КОМЕСАР

